

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/47
KARAR NO : 1982/257

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Meriç Özeller ve arkadaşları

O L A Y : 1-Sanık Meriç Özeller'in sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Aydınlik

Dergisi'nin Şubat-1977 tarihli,72 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla;Milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapmak ve basın kanununa aykırı davranmak suçlarının işlendiği ileri sürülerek, İstanbul C.Savcılığınca, sanığın eylemine uyan TCK.nun 142/3. ve Basın Kanununun 16/2.maddesine göre cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul Basın Toplu Asliye Ceza Mahkemesi : 18-6-1980 gününde,Esas 1977/97, Karar-1980/157 sayı ile; atılı suçun niteliğine ve İstanbul ilinde Sıkıyönetim il edilmesine göre, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Aydınlik Dergisi'n Eylül-1976 günlü,67 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla; komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan TCK.nun 142/4-6.,173/son.,142/1-6.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle,

3-Halkın Sesi ve Aydınlik Dergilerinin 13-9-1976 tarihinde birlikte yayınladıkları Özel sayısında; sanıklardan Meriç Özeller'in yazdığı yazı ile ve öteki sanık Kemal Doğan'ın yazdığı yazılarla; komünizmi övme suçunun işlendiği ileri sürülerek,sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 142/1-4-6.,173/son.(iki şer kez)maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle,

İstanbul C.Savcılığınca ayrı ayrı düzenlenen iddianamelerle kamu davaları açılmıştır.

İstanbul 5.Ağır Ceza Mahkemesinin 1977/590 esasına kayıtlı dava dosyasında birleştirilen kamu davaları sonunda aynı mahkeme; 11-12-1979 gününde,Esas-1977/590 Karar-1979/533 sayı ile; atılı suçların,Sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden bulunduğu davaya bakmanın Askeri Mahkemenin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişti

4-Sanık Meriç Özeller'in sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Aydınlik Dergisi'nin Temmuz-1976 günlü,65 sayılı nüshasında yayınlanan ve gazetenin sahibi bulunan öteki sanık Leyla Yurdakul tarafından hazırlanıp, Meriç Özeller'e tevdi edilen "Proleterya Diktatörlüğü Teorisini Öğrenelim" başlıklı yazı ile; komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 142/1-6.,173/son.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığınca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi : 29-2-1980 gününde, Esas-1977/481, Karar-1980/70 sayı ile; atılı suçun,Sıkıyönetim ilân ve faaliyetine ilişkin bulunduğu,davay bakmanın Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bakılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik karar vermiştir.

5-Sanıklardan Meriç Özeller'in yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Aydınlik Dergisi'nin Ocak-1977 günlü,71 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla ve öteki sanık Ahmet Erdoğan'ın yazdığı "Yeni Yıldı Bütün Arkadaşlara"başlıklı yazıyla komünizm propogandası yapmak,komünizmi övmek ve Milli Duyguları zayıflatıcı propoganda yapmak suçlarının işlendiği

ÖZET :Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesinin öngördüğü biçimde,Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla gen ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların,Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 142/1-6., 173/3., 142/6. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle, İstanbul C. Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi :4-7-1979 gününde, Esas-1977/642, Karar-1979/252 sayı ile; atılı suçların niteliğine ve Sıkıyönetim ilânına neden olan sebeplere ve faaliyetlere ilgili bulunmasına göre davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi: Adli Yargı yerlerinden verilen görevsizlik kararları ile kendisine intikal eden dava dosyalarının mahkemelerinin 1980/397 esasına kayıtlı dava dosyası ile birleştirmiş ve 22-8-1980 gününde 1980/397 esas sayı ile; atılı suçların, Sıkıyönetim ilânını gerektiren nedenlerden bulunmadığı ve Sıkıyönetim Mahkemelerinde görülen davalarla bağlantısının olmadığı, davaya bakmanın Adli Yargı yerinin görevine girdiği kanısıyla görevli yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememize başvuruda bulunmuş, konu ile ilgili evrakı 20-1-1982 gününde, 1980/397-797 sayılı yazı ile mahkememize göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uymazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 17-5-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhan Ferhatoğlu'nun davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

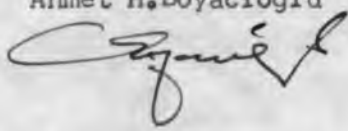
Anılan suçlardan bir bölümü, niteliklerine ve işleniş biçimlerine, Cumhuriyete, Vatan ve Milletin Bağımsızlığına, Bütünlüğüne, Bölünmezliğine, Milli Güvenliğe yönelik olarak işlenmesine göre; M.K.nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

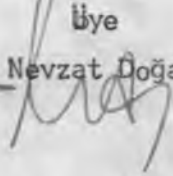
Her ne kadar anılan suçlar; Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş isede; Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla, genel ve ortak amaçta örgütsel ve organik bağlantılı bulunmaktadır. Zira Aydınlik Dergisi'nin Türkiye İhtilalci İşçi, Köylü Partisi (TİİKP) adlı illegal örgütün yayın organı bulunduğu, İçişleri Bakanlığı'ndan mahkememizce getirilen yazıya ekli listeden anlaşılakta, bu örgüte ait davalara Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerince el konulduğu bilinmekte olduğundan, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesince yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

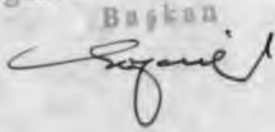
A

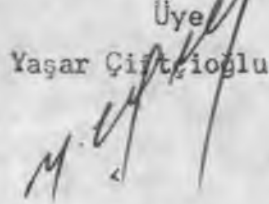
SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesince yapılan başvurunun reddine, 17-5-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye Üye Üye
Fethi Özduration İsmail Oğuz Nevzat Doğan

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye Üye
Hasan Çelikkale Nail Yüce
